

Storstämman med hundra klangfull spelmansfest

Uppländsspelmännens sedvanliga oktoberträff med en låtladad aulaeftermiddag blev verklighet också i år. På söndagen satt en talrik publik och spisade i halvannan timme — uteslutande låtar av varierande halt och karaktär, ty den här gången hade man slopat det traditionella föredraget.

Något överraskande nytt bjöd inte höststämman på, snålt med spel av små grupper var det, desto mer av stora skaror, vilket ibland ger verkan av mycket för så litet. För uppländsmusikens del inhöstades en framgång. Man kunde visa upp ett ungt niomannalag av nyckelharpspelare och därmed tycks den trevliga traditionen vara säkrad ytterligare åtskillig tid framåt.

I brokig folkkostymering invaderade nära hundratalet spelmän aulaestraden under gissningsvis Mungalätens toner och sedan Harry Pettersson, det uppländska spelmansförbundets driftige ordförande, hälsat landshövding och alla från när och fjärran i Uppland folkmusikörstörstande lyssnare välkomna kunde spelet börja på allvar.

Det djupnade knappast till konstfulla låtar i början, man nöjde sig med att presentera banalt gods, likgiltig efterklang. Ljusdalsvalsen var ett sådant prov, och när Stockholms spelmansgille startade som första spellag blev man inte heller övertygad om låtars hållfasthet. Laget spelade den här gången ovan-

(Forts. 8:e sid.)

Storstämman med ...

(Forts. fr. 1:a sid.)

ligt slapp, stockholmarna har visat bättre takter. Laget från Åland, en säker septett, hade knappast något nytt att komma med. Det är visst tredje gången ålänningarna gästar upplänningarna och visst spelar laget snyggt men vi ville gärna veta litet mer om ålandsmusiken än vad bröllopsmarschen från Eckerö har att ge och någon enkel spinnrocksvals.

Dalamästare.

Det var först med en dalatrio som det tände till äkta spelmans-toner. Ingemar Norman från Säters och makarna Öster gjorde en liten konstfull presentation av låtar från södra Dalarna, äldre och yngre, men alla med friska tonfall i dialekten, inte minst dem som socknen Enviken hade att bjuda på. Enviken som är en av södra Dalarnas 17 socknar lär ha lika mycket folkmusik som de övriga tillsammans. Det var en intressant och musikaliskt angenäm tribut till programmet.

Sedan kom hälsingelaget, som envisades med att datera låtar bort till 1600-talet och kalla dem med mystiska namn, Älvdans t. ex. Var den låten från 1689, så var de älvorna ordentligt 1800-talsuppgummade och dinglande med både klarinetter och flöjt. En styv professionell flöjtspelare förresten som tidigare hade uppträtt solo i en vallåt och rönt livligt bifall.

Stämman ovanligt på stämman.

Gustav Vetter heter han som är själen i Sörmlands spelmansförbund. Han har glatt Uppsala många gånger med sitt trevliga och naturliga sätt att umgås med folkmusiken. Nu inspirerade han Södertälje-laget till ett friskt spel i några pigga och lagom långa stycken, en oxelöndspolska och ett präktigt skänklåt till Flebos ära. Och så lät han sina mannar stämman innan spelet kunde börja — vilket är ovanligt på en spelmansstämma.

Glada och tacksamma känslor fyllde nog också aulalyssnarna när det unga niomannalaget av de uppländska nyckelharpspelarna friskade i med god stil och välgörande tonrent i några bitar som tyvärr, när det gäller harplåtarna, inte kan bli alltför originella. Johan Bohlins — pappa till mästern August — vals är typisk för nyckelharpslåtarna. Inte heller Björklingsmarschen av Gås-Anders kan anses vara någon fullträff. Upplands folkmusik har sådana, även om de inte är så många som spelmännen gärna vill tro. Varför får man inte förresten höra Byss-Kalles låtar på en stämman som denna.

När Upplands spelmansförbund

sedan trädde upp på estraden och visade några prov så var det inte några särskilt representativa. Men hemmalaget spelade bra under Harry Petterssons ledning. Han ledde också med fasthet hela skaran som slutligen stämde samman till en väldig final.

C. G.